

Островська Д.Ю., магістрант. гр. БУД16-1мд.

Архіпова К.К., ст. викладач- науковий керівник

МЕТОДОЛОГІЯ ОСНОВНОСТІ І ЕКОМІСТ У РОЗВИТКУ ЕКОПОЛІСНОГО МІСТОБУДУВАННЯ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра МБГ

Анотація.Однією з оптимальних форм людських поселень сьогодні вважається Екополіс. Під терміном «Екополіс» зазвичай розуміють міське поселення (місто, селище), при плануванні, проектуванні і будівництві якого враховується комплекс екологічних потреб людей, включаючи створення сприятливих умов для існування багатьох видів рослин і тварин в його межах. Екополіс - це подальша розробка містобудівних утопій («променистих» міст майбутнього). Концепція Екополіса відповідає новій парадигмі біологічного структуралізму, головними ідеями якої є ідеї цілісності, єдності живого і неживого світу.

Ключові слова.Екополіс, екосистема, урбанізм, субмісто, озеленення, планування, сполучення, екологічний імператив, містобудування.

Подання Екополіса як екосистеми так само відповідає сучасному уявленню моделі світу, як «безлічі систем, кожна з яких живе за законами самоорганізації і переживає періоди стабільності і стрибкоподібних переходів в іншу сутність». Таким чином, ми можемо говорити про місто не просто як про формоутворенні, але і як про живий організм, здатний (за умови, що він живемо) до самостабілізації і саморозвитку, що, по суті, дає нам право говорити про будь-якому місті, як про екосистемі. Тому сучасне проектування міської системи має відбуватися тільки в контексті розгляду міста, як процесу, а не набору будівель і споруд, тому що «об'єкти отримують значимість лише як учасники процесів».

На даному етапі людського розвитку люди розуміють, що потрібно вже зараз серйозно займатися цим питанням. Зараз розробляються моделі сучасних Екополісів. Деякі вже отримали старт у своїй реалізації, а є і такі що залишаються на папері лише моделями, через те, що технічний прогрес ще не набрав тих оборотів які могли б здійснити створення технологій, що застосовуються в цих проектах.

Не дивлячись на вищезазначені проблеми ідеї екополісів мають багато варіантів, більшість з яких схожі. Наприклад Н.Ф. Реймерс вважав, що Екополіс повинен відповідати трьом основним вимогам:

1. Відповідність архітектурних форм (будинків, вулиць і ін.) Зростання людини;
2. Просторове єдність водних і озелених площ, що створюють хоча б ілюзію входження природи в місто і розчленоване його на «субміста»;
3. Приватизація житла, що включає елементи природного оточення безпосередньо біля будинку і квартирне озеленення (на балконах, вертикальне озеленення вулиць, створення газонів на дахах будинків і т.п.)

Відаючи належне ролі озеленення міст, зручності жител, комфортності фізичної міського середовища в цілому, не можна забувати і про те, що головною дійовою особою в міській екосистемі є людина. Його соціальна сутність висуває вимоги до екосистемі, в якій він живе. І не тільки з біологічних позицій. Тому «екологічний» місто-Екополіс і в соціально-психологічному, і в естетичному, і в інших відносинах повинен бути гідною місцем існування людини. У звичайно підсумку все поселення неминуче повинні перетворитися в Екополісі - такий екологічний імператив людського роду. Але для цього і сама людина повинна прийняти в цьому участь і намагатися вести себе так, щоб сприяти в своїх діях створення екополісу.

Основні принципи екологічного урбанізму:

1. Пішохідна доступність:

- Більшість об'єктів знаходиться в межах 10-хвилинної ходьби від будинку і роботи;

- Вулиці, зручні для пішоходів: будівлі розташовані близько до вулиці; вздовж вулиці висаджені дерева; приховані або винесені за межі поліса паркування; вузькі низькошвидкісні вулиці.

2. Сполучення:

- Мережа взаємопов'язаних вулиць забезпечує перерозподіл і можливе зменшення кількості громадського транспорту і полегшує пересування пішки;

- Висока якість пішохідної мережі та громадських просторів робить прогулянки привабливими.

3. Різноманітна забудова:

- Змішане використання (багатофункціональність) і різноманітність магазинів, офісів, індивідуального житла та апартаментів в одному місці; змішане використання в межах мікрорайону (сусідства), в межах кварталу і в межах будівлі;

- Різноманіття типів, розмірів, цінового рівня будинків, розташованих поруч.

4. Якість архітектури та міського планування:

- Акцент на красу, кольору, естетику, комфортність міського середовища, створення «почуття місця»; розміщення місць громадського використання в межах спільноти; людський масштаб архітектури та оточення, що підтримує гуманістичний дух.

5. Умова сусідства:

- Основні об'єкти, що використовуються повсякденно, повинні перебувати в межах 10-хвилинної пішохідної доступності;

- Більш висока щільність у міській забудові;

- Будівлі, житлові будинки, магазини та установи обслуговування розташовуються ближче один до одного для полегшення пішохідної доступності, більш ефективного використання ресурсів і послуг і створення більш зручною і приємною для життя середовища;

- Принципи екологічного урбанізму можуть застосовуватися у всьому діапазоні полісів, від селищ до великих міст.

- Відмова від принципу вираженого міського центру і спальних районів
зелений транспорт

- Мережа екологічно чистого (електромобілі) транспорту, що з'єднує разом міста і селища. Зарядка еко-транспорту проводиться від екологічно чистих, місцевих джерел.

- Доброзичливий до пішоходів дизайн, який передбачає широке використання велосипедів, роликкових ковзанів, самокатів і пішохідних прогулянок для щоденних переміщень.

6. Екологічні пріоритети:

- Мінімальний вплив на навколишнє середовище забудови;

- Екологічно чисті технології, повагу до навколишнього середовища й усвідомлення цінності природних систем;

- Енергоефективність;

- Зменшення використання невідновлюваних джерел енергії;

- Збільшення місцевого виробництва;

- Більше ходити, рухатися, менше їздити.

Виходячи з цього можна виділити основні напрямки та завдання для створення екополісу та зробити **висновок**:

1. Екологічний.

В цілому Екополіс - це головним чином малоповерховий місто з великими включеннями природних ландшафтів. Найсильніша ідея в концепції екополісу - озеленення. На перший погляд концепції екополісу відповідають академістечка (Томський і Новосибірская). Теза «не зелені в місті, а місто в зелені» особливо справедливий для екополісу. Більш того, в умовах навіть добре озеленого міста необхідно всіляко збільшувати і посилювати автотрофний блок, що постачає міську екосистему органічними речовинами і киснем, використовувати по можливості всі вільні площі (не тільки землю, але

також стіни і дах будівель) для вирощування зелених рослин, що може в значній мірі зняти залежність міста від оточуючих живлять екосистем і посилити його саморегулюванню.

2. Економічний.

Економічно, створення екополісів має дві сторони медалі. З одного боку значне вкладення коштів у створення нових технологій і структур може поставити під питання розвиток Екополіс. З іншого боку такі вклади окупляться в майбутньому, значно заощаджуючи витрати міст і країн на ті чи інші товари та матеріали і навіть можливість скорочення використовуваних територій.

3. Соціально-психологічний.

Зміни в поведінці людей по відношенню до навколишнього їх природі - це теж задача, яку треба вирішити при створенні Екополіс. Саме населення міста має в своїх діях сприяти покращенню навколишнього середовища міст. Це стосується широкого кола речей - від викидання сміття до участі у виробленні та здійсненні природоохоронних заходів.

4. Містобудівний.

Дане завдання буде вирішена шляхом розосередження найбільших міст, створення систем невеликих, зручних для життя поселень навколо культурних центрів, наближення процесів міського метаболізму до природних процесів, створення «безвідходних» систем розселення і потужних систем екологічної компенсації - сітчасто-вузловий структури зелених насаджень, відтворення особливо цінних і мальовничих ландшафтів і пам'яток культури, будівництва скоєних транспортних комунікацій і т.д.

Література.

1. Габрель М. М. «Просторова організація містобудівних систем»: / Інститут регіональних досліджень НАН України. - К.: Видавничий дім А.С.С, 2004. - 400 с: іл. стор. 115-162

Інформаційні ресурси.

1. <https://ru.wikipedia.org/wiki>
2. <http://omcrl.zp.ua/>